

РСФСР-нің Дээди Совединің сессиясы

Коммунистернің мурнакчы ролю

Майның 31-де Москвада РСФСР-нің Дээди Совединің бешки сессиясы аяқталды. Кремльдің Улут Ордунуң хуралдар залың улут орус улустуң болгаш Россия Федерациясының еске-даа улустарының соңугу турганары долдр олдурупкан. Хей санның аалчылар—Москва улутпунуң мурнакчы кижилери, эртемнин болгаш культураның ажилдакчылары, партия болгаш совет ажилдакчылары олуржуп турар.

РСФСР-нің Дээди Совединің бодуруң ажилын Украинаның Россия-биле катап каттышканының 300 чылыңга алдар болдурган бүгү улустуң байырлалы-биле болдунган кайгамчык улут көдүрүшкүңүң болгаш сорук кирившинини байдалында эгелзэн. Ийн хүн мурунда ол залга РСФСР-нің Дээди Совединің Юбилей сессиясына улустарың бузулбас найралыңа шыныч чоруктуң өстери, бистиң чуртувустун бүгү ажилчы чоңарының, делегейиң бүгү улустарының ынакшылын болгаш бүзүрелин шигээдиң алган улут орус улусту изин-биле чүдүлдүзүңүң көрүшкүңүң өстери яныз-бүрү дилдарга чаңгыланп турган. Бөгүн РСФСР-нің Дээди Совединің 1954 чылда республиканың Күрүне бюджетин болгаш 1953 чылда бюджет күөсөлдөзүн дугайында отчётту бадылааны-биле чыылган.

Дарга столуңа—РСФСР-нің Дээди Совединің даргазы депутат Л. Н. Соловьев, дарганың ораакчылары депутаттар А. С. Борисенко, К. М. Абдулина, Н. А. Муравьенко, С. М. Бутузов, М. З. Азизов, Е. И. Третьякова, А. А. Ильшын, И. В. Окунева.

Президиумнуң жоңаларында—РСФСР-нің Дээди Совединің Президиумнуң кежигүнери болгаш министрлер.

РСФСР-нің Дээди Совединің даргазы депутат Л. Н. Соловьев РСФСР-нің Дээди Совединің бешки сессиясы аяктыгынын чарлаан.

Уш сонгулда округтарының талазы-биле үңгөн кижилерини орнуңа чаа соңугутурган депутаттарын бүзүрди бижиктерин хынал көргөн түндүрлерин дугайында илеткел кылары-биле мандат комиссияның даргазы депутат И. Т. Гришинге сөс берген.

Депутаттарга: Грозный областың № 283 Грозненский—Мологовский сонгулда округуң талазы-биле—А. И. Яковлев, Москва хоорайның № 24 Московский сонгулда округуң талазы-биле—В. И. Прохоров, Тула областың № 612 Тульский көдөз сонгулда округуң талазы-биле И. М. Седов соңугутурган. Дээди Совет мандат комиссиясының илеткел бадылаан болгаш соңугутурган депутаттарын бүрүн эргелин чүдүлдү деп көргөн.

Даразындагы хүн айтырларын бир үй-биле хүлээп алган:

1. 1954 чылда РСФСР-нің Күрүне бюджетин болгаш 1953 чылда РСФСР-нің Күрүне бюджетин күөсөлдөзүн дугайында отчётту бадылааны.

2. РСФСР-нің Дээди Совединің Президиумнуң Чарлыктарын бадылааны.

Илеткел кылары-биле РСФСР-нің Саң Министри депутат И. И. Фадеевге сөс берген.

—Россия Федерациясының улустары ажил-агың болгаш культура тургузушкунуңда улут чедишкенин чедиң алганың—ол чугаалаан. 1953 чылда РСФСР-нің улус ажил-агының хөгжүдөзүн күрүне планы нитизи-биле чедишкени күөсетинген. ССР Эвилелиниң азааны улус хергелелин чүдүлдөзүн бүдүрүлгезин бүгү хемчеглер-биле калбартырыңча улган шиптирлерин хүлээп алганың түнелинде республика болгаш чурт улутпунуң мурунда төлөвчүлүк турганың артык бедик темптер-биле хөгжзэн. Бүдүрүлгө планы продукцияның хөй-хөй чүдүлдөзүн талазы-биле ажыр күөсетинген. Хөвөн-саазын болгаш дүк бүдүштүг өстери, даараныга кылыгыларын болгаш индиктерин, эьти, үнүш үзүн, конидер кылыгыларын болгаш өске-даа

барааннарын чыл планыңдан дашкаар хөй-биле бүдүрүп үндүргөң.

Партияның Төп Комитетиниң сентябрь Пленумуң шиптирлери-биле дүүштүр республиканың көдөз ажил-агының эңир чылын-на улут дузаламчыны көргүскөн. Машина-трактор станциялары хөй санның чаа тракторларын, комбайннар, чүкк автомашиналарын, хөзүң болбазырадыр, тарың болгаш ажаар машиналарын, мал ажилының фермаларына хергелээр дериглерин болгаш машиналарын алган.

Күрүнең үрүмкөтөң садар өртектериниң сөөлүг чылдарын дүргүзүңда эң улут чингелдезиниң бирээзи болур өртектериниң эңир чыгы чингелдези ажилчыларын болгаш ал-бен-хаакчыларын боттуп ажил төлөвирин улам-на бедиткен. Көдөз ажил-агы үндүрүңүң чингелдези, үндүрүг талазы-биле өске-даа элзэн хөй чингелдери тыысканы, бедиткел өртектерин бедиткени колхозчуларын болгаш көдөз ажил-агыда ажилдап турар өске-даа чоңуң орудгаларын дыка улгаттырган. Совет садың калбарып, улус хергелели өскөн.

Республиканың хоорайларында болгаш суурларында чаа школалар болгаш эмгелек черлери, божуур бажынар болгаш уруглар ясилдери, культура-чырыдышкынын албан черлери ажаттыгылаан; чуртталга тудушкуну калбак фронту-биле боттанган.

Республиканың ажил-агы хөгжүдөзүндө чедишкенин Күрүне бюджетин күөсөлдөзүн илг берген. Бюджет орудгалар талазы-биле 100 хуу болгаш чарыгалдар талазы-биле 99,8 хуу күөсетинген.

Бюджеттин орудгалары нитизи-биле чедишкенин күөсетизе-даа күрүне бүдүрүлгелерин болгаш ажил-агы организациаларының ол-ча-ажыктарында шилчидишкенин долузу-биле кирбзөн деп илеткелчи демдөгзөн. РСФСР-нің Аш-чем барааннарын үндүрүңүң министрствозу, РСФСР-нің Улус хергелелин үлөтүр барааннарын министрствозу, Хамааты-чуртталга тудушкунуң министрствозу, Устывиш кооперация боттарының хүззэлгелерин күөсетизээр. Ол министрстволарың хөй-хөй бүдүрүлгелери болгаш Устывиш кооперацияның артельдери камналганын чуруму дээр чогуур демселди чорутпай, ажыр чарыгдашкынарны, үрей кылышкындан чидиргилерин болгаш бүдүрүмчө чок чарыгалдарын болдурганнар. Оон уржуу-биле олар продукцияны бот-үнезин чингелдирин болгаш чыылдаларың талазы-биле онаалгалары күөсетизээр.

1954 чылда РСФСР-нің Күрүне бюджетин республиканың ажил-агы улам ийаи көдүрерин болгаш бүгү улустарың чаагай байдалы бедилерин эргежок чугула аш-хөргөңилер-биле хандырып турар. Социалистик экономиканың үндөзүнүнүн үндөзүн болуп турар аар үлөтүрүң улам ийаи хөгжүдөзүнүнүн сууринга Коммунист партияның болгаш Совет чазактың чоруду турары, көдөз ажил-агының болгаш улус хергелелин барааннарын бүдүрүлгезиниң улут көдүрүшкүңүнүн талазы-биле хемчеглери улуу-биле ашаландырырын бюджетте төлөвчзэн. Бюджет болза, бүдүрүлгезин чайгылыш чок өстүрерин, күш-ажылдын бүдүрүшкүңүн бедилерин продукцияны бот-үнезин чингелдирин, улус ажил-агында бар болуп турар курауларын илериң тыварын болгаш оларны эң улуу-биле ажылгаарын барымдаалап турар.

1954 чылда РСФСР-нің Күрүне бюджетиниң нити хемчээли 66570,1 миллион рубль түңге дөзөвилденген, ол болза эрткен чылдыыңдан 5089,7 миллион рубль, азы 8,3 хуу өскенин айтып турар.

Чарыгалдык тус-тус чүдүлдериң тодаргайлавышан, илеткелчи республиканың бюджетиниң аш-хөргөңилериниң кол кезин — 60,787,1 миллион рубль, азы 91,3 хууу улус ажил-агың болгаш социал-культура хемчеглери ашаландырырыңа баар деп онзалат демдөгзөн. Ажилчы чоңарың амьдыралыңың материалдык болгаш культуруг дөңгөли бедилериниң дугайында, республиканың болгаш чер-черин ажил-агының хөгжүдөзүн дугайында партияның болгаш чазактың дөңгөли бедилериниң дугайында, республиканың бюджетинде ССРЭ-нің бүгү Күрүне бюджетинде шык Коммунист партияның болгаш Совет Эвилелиниң чазаның чайгылыш чок бажыны-биле чоруду турары, Совет күрүнең тайбыч политиказы көргүстүнгөн.

Улус ажил-агың ашаландырырыңа 28009,6 миллион рубльди көрүп турар. 1953 чыл-биле деңгээрге улус ажил-агыңа чарыгалдар 5451,8 миллион рубльге, азы 24,2 хуу улгадып турар.

Республика болгаш чурт үлөтүрү бо чылын улус хергелелин барааннарын эңир чылдыыңдан элзэн хөй, 109 миллиард рубльге кылып үндүрүр ужуруг. Аш-чем барааннарын, өстери, хептери, индиктерин, бажы иштиниң херекселдерин, демир саваларын бүдүрүп үндүрер улгадыр. Чаага терелерин, радиоприёмниктерин, соодукуларын база чыга улут негелдиг болуп турар өске-даа хөй-хөй кылыгыларын бүдүрер калбарар. Улус хергелелин барааннарын бүдүрериниң айтыңган программаны чурт үлөтүрү болгаш Устывиш кооперациязы беш чыл планың онаалгаларын барааннарын нитизи-биле бүдүрүп үндүрериниң-даа болгаш хөй-хөй эң чугула кылыгыларын-даа талазы-биле бо чылын хуусаа бетинде—дөрт чылда—күөсетирин хандырыр.

РСФСР-нің көдөз ажил-агы улам ийаи көдүрерини, кур болгаш куруккан черлери шигээдиң алырың талазы-биле хемчеглери ашаландырырыңа 12067,2 миллион рубльди берип турар. Сибирьни, Уралды, Поволжениң болгаш Соңу Кавказды районнарың колхозтары болгаш совхозтары ийн чылдын дүргүзүңда 6800 муң гектар кур болгаш куруккан черлери шигээдиң алыр хүлээлгели, оларны иштинде 1600 муң гектар чери чазын-на тары берген. Бистиң республикамыс ол черлери шигээдиң ап тургаш, 1955 чылда чуртка немей 650—700 миллион луд тарааны бээр ужуруг.

Чуртталга тудушкунуңа, хоорайларын, ажилын суурларын болгаш өске-даа чурткакчылыг черлерин чаагайдылганыңа, коммунал бүдүрүлгелерин тудушкунуңа болгаш септелгезин күрүнеңиң аш-хөргөңилер салышкыны чыл тумд көүдөп турар. 1954 чылда ол орудгаларга 6108,4 миллион рубльди чарыгдаарың көрүп турар, ол дээрге эрткен чылдыыңдан 725,3 миллион рубль хөй болуп турар.

Эрткен чылын күрүне бүдүрүлгелери, албан черлери, чер-чер Советтери база хоорайларын болгаш ажилчы суурларын чыңу күрүне чээлиниң дузаламчызы-биле республикага нити шөлү 19 миллион дөрбөлчүн метр хире чуртталга бажыңарын туткан. Көдөз черлерде 200 муң ажык чуртталга бажыңары туттунган. Бо чылын чуртталга тудушкуну улам калбарар, чаа коммунал бүдүрүлгелерин ажылгаала кириер, трамвай вагоннарын болгаш троллейбустаның парктары көүвээр, ам-даа алды хоорайларга квартираларың газификациязы боттаныр. Хоорайларын, ажилчы суурларын болгаш көдөз районнар төптери чаагайдыңдарыңа ашаландырышкынарны аажок бедиткен.

Бюджеттиң чарыгалдарының кол чүлү болза, социал-культура хемчеглери—улус өөредилгезин, кадык камгаланын, социал хандырылганы ашаландырыры болуп турар. Социал-культура хемчеглеринге 42,098 миллион рубльди көрүп турар, ол дээрге эрткен чылды чарыгалдарыңдан барык 2 миллиард рубль хөй болуп турар. Эге, чеди чыл болгаш

ортумак школалары ажаап-тежээрине бюджет талазы-биле 12 миллиард 73 миллион рубль дөзөвилтенген. Кадык камгаланыңа болгаш күш-культурага ашаландырышкынар республиканың бюджетинде 13,407,2 миллион рубль түңге дөзөвилтенген.

Совет күрүне социал-культура хемчеглерин хөй аш-хөргөңилерин бербишан, оларны шуут угланышкыныга, социалист Төрзүн чуртка эң ажыктыг кылдыр, ажил-агың өзү-биле ажылгаарын негеп турар деп илеткелчи онзалат демдөгзөн.

Республиканың улус ажил-агы планың болгаш бюджетиниң көрүп турары ажил-агы болгаш культура тургузушкунуң улут программаны боттандырыр бюджетке кирер орудгаларын бүрүнү-биле хандырып турар. Улутпур болгаш көдөз ажил-агы продукциязын бүдүрүп үндүрерин улгаттырырыңа болгаш бараан саарылганың калбартырыңа холбаштыр бо чылын чоңуң үндүрүг төлөгелерин улам ийаи хургада чингелдире-биле кады, социалист ажил-агыдан бюджеттиң алыр орудгалары база дыка бедилер. 1953 чылда республикага көдөз ажил-агы үндүрүг 1942 чылдыыңа деңгээрге 44,9 хуу кудулаан. Бо чылын ол үндүрүгү, онаарың деңгели 1952 чылдыыңа удур ийн чартык ажык катап хөй кудулаар.

Илеткелчи бюджеттиң орудгаларын тодаргайлавышан, күрүне онаалгалары күөспөй турар болгаш оон түнелинде саарылгадан хөй түңгү үндүрүгү чедир бербей турар элзэн хөй министрстволарын болгаш бүдүрүлгелерин шүгүмчүлзэн. Улус ажил-агының планың болгаш Күрүне бюджетин чедишкенин күөсөлдөзүн эң чугула чүлү болза, күш-ажылдын бүдүрүшкүңүн улам ийаи бедилери, продукцияң бот-үнезин чингелдире, күрүнеңиң аш-хөргөңилерин чарырында камналганың эң шыңгы чурмуң сагыры болур.

Чурт болгаш кооператив үлөтүрүң бүдүрүлгелериниң удуртукчулары ол үлөтүрүң кылыгы болгаш бодуруң шынарың талазы-биле эвилел министрстволарың болгаш республика министрстволарың бүдүрүлгелериниң бүдүрүп үндүргөн эки шынарың продукцияларын кудулавазын, база чоңуң амьдырал-чуртталга хандырылганың чүдүлдери үлөгелер кыларың чүткүлдүү-биле чедиң алыр херек.

Украинаның Россия-биле катап каттышканының 300 чылыңга алдар болдуруң, орус улустуң болгаш Россия Федерациясының бүгү улустарың күрүне, ажил-агы болгаш культура тургузушкунуңа шылгарангай чедишкени дээр Россияның Совет Федеративтик Социалист Республиказы Ленин ордени-биле шаңнаар дугайында ССРЭ-нің Дээди Совединиң Президиумуң Чарлыгын бистиң республикамыстың ажилчы чоңары кайгамчык улут көдүрүшкүңүн-биле утканнар деп илеткелчи түңгөп чугаалаан. Ол бедик шаңналга харын кылдыр орус улус, Россия Федерациясының бүгү улустары Совет күрүнең күчүзүн болгаш бистиң Төрзүн чуртувустун айыыл чок чоруун улам ийаи быжыглаары дээр, социалист экономиканың болгаш культураның чаа көдүрүшкүңүн дээр, улустуң чаагай байдалын чайгылыш чокка бедилери дээр ам-даа улам маадырыны-биле демсел-жирлер.

Бюджет комиссиясың эдеринчи илеткелчи бюджет комиссиясың даргазы депутат С. П. Афанасьев кылган. 1953 чылда РСФСР-нің Күрүне бюджетиниң күөсөлдөзүн дугайында отчётту болгаш 1954 чылда республиканың Күрүне бюджетиниң бюджет комиссиясың эдилгери-биле каттап бадылаарын ол саналдаан.

Россия Федерациясының Дээди Совединиң бири хуралы оон-биле хандыган.

(СЭТА).

УКРАИНАНЫҢ РОССИЯ-БИЛЕ КАТАП КАТТЫШКАНЫНЫҢ 300 ЧЫЛЫҢГА АЛДАР КЫЛДЫР КРЕМЛЬГЕ БОЛГАН ХҮЛЭЭП АЛЫШКЫН

Май 30-де Кремльге, Украинаның Россия-биле катап каттышканының 300 чылын демдөгзери-биле РСФСР-нің Дээди Совединиң Президиуму биле Министрлер Чөвүлели улут хүлээп алышкын тургускан.

Кремльдиң Улут ордунуң Георгийский залыга ССРЭ-нің чазак кежигүнери, СЭКП ТК-ның кежигүнери, РСФСР-нің чазак кежигүнери, РСФСР-нің Дээди Совединиң Юбилей сессиясыңа келген Украин ССР-нің төлээлери болгаш өске-даа эвилелдешкен совет республикаларын төлээлери, ССРЭ-нің болгаш РСФСР-нің Дээди Советтериниң депутаттары, Москваның үлөтүр бүдүрүлгелериниң болгаш туудуларың сурагыч кижилери, көдөз ажил-агының ажилдакчылары,

Совет Армияның, эртемнин, ураңчулдуң, культураның көсүк төлээлекчилери чыылганнар.

Залга эштер Г. М. Маленков, Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин, А. И. Микоян, М. Г. Перухин, Н. М. Шверник, А. И. Киряченко, М. А. Сулов, Н. П. Пospelов, М. Т. Тарасов, А. М. Пузанов, Д. С. Коротченко, Н. Т. Кальченко олар көстүп келирге чыылганнар димитти адыш часкаашкыны-биле ужурашкан.

Төгүлүг болушкуну—Украинаның Россия-биле катап каттышканының 300 чылыңга алдар кылдыр, улут орус улустуң украин улус-биле база Совет Эвилелиниң өске-даа улустары-биле мөңгөдө бузулбас найралыңа болгаш амы-дучмалшыкы чо-

руунга алдар кылдыр, Совет Эвилелиниң шылгарангай Коммунист партиясыңа алдар кылдыр, эвилелдешкен совет республикаларын улустарыңа алдар кылдыр, ажилчы ангыга болгаш колхозчу тараачынарга, оларның үзүлбес эвилелин алдар кылдыр, алдарлыг совет Чепсектиң Куштерге алдар кылдыр, Совет күрүнең тайбыч политиказыңа алдар кылдыр, совет чазактың, эртемнин, ураң-чүдүлдериң, литератураның ажилдакчыларыңа алдар кылдыр эштер Н. С. Хрущевтуң болгаш М. П. Тарасовтуң салган йөрзүлдерин хары кылдыр чыылганнар изин-биле адыш часкааннар.

РСФСР-нің Дээди Совединиң Юбилей сессиясында сеймиң төлээлери олуржуп турар Польша Улус Республикаың улустарыңа

алдар болдурган йөрзүлдү, тайбыңды болгаш демократияны күчүлүг лагериниң бүгү улустарыңа алдар болдурган йөрзүлдү салган. Хүлээп алышкының орту үзүндө Георгийский залыңа эш В. М. Молотов Женевадан чүлге чаа чедип келирге чыылганнар изин-биле утканнар.

Хүлээп алышкын болза, Совет Эвилелиниң улустарың амы-дучмал чангыс-ай чоруунуң чайгынаначк илэрээшкин, Коммунист партияны, чазактың болгаш совет улустуң каттыжышкынының илэрээшкини болган.

Хүлээп алышкын үзүндө улут концерт болган, аңаа чурттуң эң эки артист күштери киришкен.

(СЭТА).

Чөөн-Хемчик районуң «Кызыл тараачын» көдөз ажил-агы артелиниң колхозчулары чуртка тараа бүдүрүлгезин калбартыр дугайында партияны болгаш чазактың шиптирлерин илг күзөл-биле хүлээп ап, ол алдарлыг сорулганы амьдыралга боттандырыр дээр улут күженишкенин ажилдап турарлар.

Колхозта партия эге организациазы күш-ажылды бүдүрүшкүңүн бедилериниң айтырларыңча болгаш бедик дүжүттү ажаап алырыңча кичээгейин салып турар. Партия организациазы чазкы тарылганы агротехнигти чурумнар өзүгаар кыска хуусаада доозар дээр 16 коммунистерни хөвү ажилың харысалгалыг участоттарыңа быжыглаан.

Кур болгаш куруккан черлериң ажылгаар сорулга-биле коммунистер Хүлер-Боо, Дастанмай оларның удуртканы 50 киж ийн бөлүк болуп алгаш, 283 га черниң хараганын аштааннар. Ыда кызылгасты жажып тараан. Ол ажилга коммунистер Эдер-оол, Хаваакай, Доклак, Чүгүр, комсомолчулар Билчыймаа, Чигир-оол, Сендажы, Сат Бопууда олар илдекейлиг кирип, хүнде 25 төс хараганнарын туруп аштаар турган болза, 70—80 чедир дөс хараганнарын аштап турганнар.

Чаага дүжүттү өстүрүп алырың чугула айтырың болза, тарылга-биле чогуур үзүндө сугтарылга-биле хандырыр болур. Ычанга сугтарылга бугаларын эрткен чылдын октябрьдан эгелеп септээрин, оң дөстериң кылырын партия хуралыңа шиптирлээр. Коммунист эш Хаваакайга баштапкан бригада Кызыл-Хаддыда, Узуң-Белде, Чинге-Дагда тараа бугаларың дөзүн дуулап быжыглааш, оон суун тарылга шөлүнчө чайылкан. Оон түнелинде 200 ажык га черни кырын суг шыва алган турган. Ол чорук чазкы тарылганың сугтарылганыңа улут ажык-дузалыг болган. Оон ийаи коммунист эш Дастанмайның удуртканы 7 киж и 85 га кур черни сугтарып, дажын аштааннар.

Сугтарыга ажилыңа Хөндөргей чеди чыл школазың коллективин

Комсомол организациаларыңа партия дүжүттү удуртулганы күшмелдирер

Бистиң районда партия эге организациалары комсомолдуң чер-черде эге организациаларын удуртур талазы-биле өззөш өзес ажилдары кылган. Партия эге организациаларың хуралдарыңа комсомол эге организациаларың секретарыларың илеткелдерин үргүлчү чугаалажып, оларның ажилында четтестерин чогуур үзүндө илередиң, ону узуткаар талазы-биле тодаргай хемчеглери ап, аныктарың күш-ажылга киржилгезин илдекейжиткен.

Ылаңгыя «Мурнакчы» колхозтуң чеди чыл школазың Тээлиниң ортумак школазың партия эге организациалары боттарың хамаарылгазында комсомол организациаларыңа удуртулганы экижиткенир. Ол парторганизациаларың секретарлары эштер Чимба, Адыг, Ханды-Себен Чамыяң олар комсомол организациалары-биле болгаш оларның активтери-биле хүн-бүрү харылзаалыг ажилдап турарлар.

Ол колхозтарда комсомол организациалары аныктарың сонуургалгай айтырларың хуралдарга чогуур үзүндө чугаалажып, аныктар ортузунга культура-массалыг ажилдары организастап турар. Комсомолчулар бүрүз тускай даалгаларың, оларны канчаар боттандыры турарын комсомол организациалары үргүлчү хынал турар. Аныктарың ортузунда полит-кижизидилгели ажилдар эки тургустунган. Шуй чеди чыл школазың комсомол организациазы (секретары эш Чылдак-оол) школа дирекциясың болгаш башкылар коллективиниң илдекейлиг дузалакчызы болу берген. Школада 30 комсомолчу өөреникчилер багай демлек чокка өөренип келгенер.

Оон-биле чергелештир чамдык комсомол организациаларың ажилыңда партия дүжүттүг ам-даа экиживзэн. Райпода, МТС-те Сталин аттыг болгаш Молотов аттыг көдөз ажил-агы артельдеринде партия эге организациалары (секретарлары эштер Достуков, Серен-Доржу, Бадаң, Күдерек) комсомол организациаларың багай удуртуп, ажилды экижилдер дугайында оларга практиктиг

хуу чедир, чүк машиналарың чолаачыларыңдан эштер Ким, Калинин, Похалов, Филнов, Акимов, Түлгеев олар 110—204 хуу чедир күөсетпашан, элзэн хөй кывар чүлдү кманап ап, социалист чарыштың мурнакчылары болуп турарлар.

(СЭТА).

Майның сөөртүлгө планың ажыр күөсеткен

Кызылдың автотранспорт контораың элзэн хөй чолаачылары алган хүлээлгезин өзүгаар майның бүдүрүлгө планың хуусаа бетинде ажыр күөсеткен. Оон иштинде автобус чолаачыларыңдан эштер Бондарев, Степанов олар май 25-ке чедир пассажирлер сөөртүлгезин 111—136

эки дузалашкан. Олар 6 километр буганы алдыр казып, ашталгазы кылганнар. Колхоз 725 га тарылга планың 753 га кылдыр күөседип, чазкы хөвү ажилын районнуң өске колхозтары мурнап дооскан. Кывар, чаар материалдарың сөөртүлгезинге коммунист эш Сат Доткан оол ажилдап, трактор бригаданың үзүктел чокка хандырып шыдаан.

Чазкы хөвү ажилдарың үзүндө колхозтуң тирттар күжү эки организастатынган. Тарылгаже 14 андазының айттарың кирип, 75 гектар чери аңдарган болгаш илиртээр. Кадык-оол, Карасал, Содуван олар социалист чарышка алган хүлээлгелерин үлөгелриг күөседип, хүнде 0,50 га черин аңдарар тургаш, 0,80 га чедир күөседип турганнар. Ол ажилды коммунистер эштер Чылбак-оол, Хүлер-Боо олар эки удуртканнар.

Партия организациазы колхозтуң баштаар чери-биле кады ногаа ажилыңа кичээгейин салып, ол ажилды удуртуруңа коммунистер Мандарый, Бады-Назын оларны быжыглап тургускан. Ногаажылар 48 муң ирик өдөк саважыгаштары кылып, партиягөргө үзүнеңиң өстүргөн. Ону тарып олуртуп эки шынарлыг шөлдүң хараганнарын аштап, сугтарып, ногааны ам тарып эгелзэн.

СЭКП ТК-ның сентябрь Пленумуң соонда бистиң колхозка анык агроном эш Пимонов келген. Бодуруң онаашкан ажилыңа харысалганы ол эки билип, колхозтуң нити ажил-агының сайырадыр дээр демселге колхозчуларың организастап, илдекейлиг ажилдап турар. Бедик дүжүттү өстүрери, ону чид

